

Advies en Arbitragecommissie Rijksdienst

AAN: de deelnemers aan het overleg met de
Bijzondere Commissie PTT

Bijlagen

6634
dd.15-03-'85

AAC/85.024
AAC.01

16 april 1985

Onderwerp

Geschil inzake overleg

Spreadingsplan PTT.

De centrales van overheidspersoneel, toegelaten tot de Bijzondere Commissie PTT, hebben bij brief nr. 6634 van 15 maart 1985 op grond van artikel 110f ARAR aan deze commissie een geschil inzake het overleg krachtens artikel 113 ARAR over het Spreadingsplan PTT voorgelegd. Ter bekorting wordt voor een overzicht van de standpunten van alle deelnemers aan het overleg over het onderwerp en over de inhoud van het geschil verwezen naar de als bijlage gevoegde brief van de vier in bovengenoemd schrijven vermelde centrales van overheidspersoneel.

Op grond van de haar desgevraagd ter beschikking gestelde documenten inzake het gevoerde overleg over de spreiding der Centrale Directie van de PTT en de vervolgens op 15 april 1985 gehouden hoorzitting, waarbij zowel de bedrijfsleiding der PTT als de centrales van overheidspersoneel, toegelaten tot de Bijzondere Commissie PTT, hun standpunten c.q. positie nader hebben toegelicht, meent de Advies-en Arbitragecommissie het navolgende bij haar uit te brengen advies in de overweging te moeten betrekken.

-Artikel 113 en 118 van het Algemeen Rijksambtenarenreglement legt aan de overheid, in dit geval aan de minister van Verkeer en Waterstaat, de verplichting op over "aangelegenheden van algemeen belang voor de bijzondere rechtstoestand dier ambtenaren en/of de bijzondere regels, volgens welke het personeelsbeleid zal worden gevoerd, niet te beslissen alvorens daarover met de Bijzondere Commissie PTT overleg is gepleegd".

-In het Overlegstatuut Bijzondere Commissie PTT stelt de bedrijfsleiding der PTT zich gerechtigd te achten bij zijn voorstellen ter verbetering van de kwaliteit van het overleg met de Bijzondere Commissie PTT de maximale reikwijdte van de huidige ARAR-bepalingen te benutten.

; 03¥ -De Sociale Leidraad bij de PTT, waarin opgenomen richtlijnen te hanteren bij reorganisaties, verwijst naar de circulaire van de minister van Binnenlandse Zaken van 13 februari 1978 inzake "onderwerpen van overleg bij reorganisaties en dergelijke". Daarbij wordt ten aanzien van het inschakelen van vakorganisaties het navolgende opgemerkt: "Als Staatsbedrijf is ook de PTT aan deze regels (circulaire Min.v.Biza. dd. 13-02-'78) gebonden. Men gaat er vanuit dat bij reorganisaties de externe en de -interne-sociale aspecten zo goed

mogelijk tegen elkaar moeten worden afgewogen en op elkaar moeten worden afgestemd. Om een reukèl overleg met de desbetreffende overlegpartners over de personeelsaspecten mogelijk te maken dienen zo nodig de plannen tot verwezenlijking van het externe beleid - met inbegrip van de eventueel daarvoor bestaande alternatieven - ter sprake te komen. Om dit te realiseren dienen de overlegpartners in een zodanig stadium van de besluitvorming bij de plannen te worden betrokken dat hun standpunten bij het nemen van een beslissing mede kunnen worden overwogen en dat bijsturing of temporisering van de reorganisatie nog mogelijk is".

Deze opvatting sluit aan bij de ook thans geldende circulaire van de minister van Binnenlandse Zaken van 13 februari 1978.

De commissie meent dat bij de beoordeling van het geschil in het bijzonder het vraagstuk van de al dan niet aanwezige ruimte voor het voeren van "open en reukèl overleg" met betrekking tot het op 21 februari 1985 aan de centrales van overheidspersoneel togezonden Spreidingsplan PTT relevant is, aangezien dit document de uiteindelijke beleidsvoornemens bevat waarin de doelstellingen en randvoorwaarden zijn opgenomen met betrekking tot de spreiding van de PTT.

De commissie is van oordeel dat het Spreidingsplan een aangelegenheid is waarover op grond van artikel 113 ARAR het overleg dient te worden gevoerd. Niet de inhoudelijke of politieke merites van het besluit tot spreiding van de PTT zijn daarbij op zichzelf onderwerp van overleg. Het voornemen tot spreiding - met inbegrip van de eventueel daarvoor bestaande alternatieven - dient in overleg echter wel ter sprake te kunnen komen teneinde een redelijke beoordeling van de personele aspecten van een bepaalde wijze van aanpak door de centrales van overheidspersoneel mogelijk te maken. Deze personele aspecten - de genoemde circulaire van de minister van Binnenlandse Zaken wijst daar ook op - dienen ten volle onderwerp van overleg te zijn. Daarbij dient dit overleg op een zodanig moment te geschieden dat de standpunten van de centrales van overheidspersoneel op zinvolle wijze kunnen worden betrokken bij de uiteindelijke besluitvorming.

De commissie constateert dat in dit geval de bedrijfsleiding der PTT de mogelijkheid niet zag - althans van de mogelijkheid geen gebruik heeft gemaakt - op een zodanige wijze het formele overleg omtrent het Spreidingsplan te voeren dat van een werkelijke beïnvloeding van de uiteindelijke besluitvorming van de bedrijfsleiding door de centrales van overheidspersoneel sprake kon zijn.

De commissie meent dat op grond van het bepaalde in artikel 113 en 118 ARAR, alsmede op grond van het eerder aangehaalde Overlegstatuut BC PTT en de Sociale Leidraad PTT de voorzitter van het overleg, met de BC PTT, zijnde de Directeur-Generaal der PTT, de mogelijkheid tot het voeren van overleg dient te hebben. De minister van Verkeer en Waterstaat zou de Tweede Kamer moeten wijzen op haar wettelijke verplichting tot het voeren van overleg met de personeelsvertegenwoordiging alsvorens tot een afgerond oordeel te komen.

De commissie meent dat aan de centrales van overheidspersoneel, toegelaten tot de BC PTT, de op grond van het Algemeen Rijksambtenarenreglement toekomende mogelijkheid tot het voeren van formeel overleg feitelijk is onthouden. Het standpunt van de bedrijfsleiding der PTT dat de ruimte voor het voeren van overleg over

het Spreidingsplan beperkt wordt door de gegeven randvoorwaarden, zoals die door de politieke besluitvorming van minister en Tweede Kamer zijn gesteld, acht de commissie daarom onjuist. Konstaterende dat het formeel te voeren overleg - toegesneden op de personele aspecten verbonden aan de spreiding der PTT - niet is gevoerd, kan de Advies-en Arbitragecommissie geen inhoudelijk oordeel en advies over het gevoerde overleg geven.

Wel meent de commissie de deelnemers aan het overleg met de BC PTT te moeten adviseren een inventarisatie van de personele aspecten verbonden aan het Spreidingsplan te maken en het formele overleg --in de zin zoals hierboven omschreven - alsnog te voeren. Indien de uitkomst van dit overleg leidt tot de conclusie dat de personele gevolgen, verbonden aan het Spreidingsplan, verstrekkende gevolgen voor het totale beleidsvoornemen heeft, dan zal een nadere afweging van de externe bestuurlijke en de interne sociale aspecten kunnen leiden tot aanpassing van het oorspronkelijke beleidsvoornemen.

In algemene zin meent de commissie dat waar de overheid regelen heeft gesteld aan het overleg in de particuliere sector met betrekking tot verstrekkende bedrijfsmaatregelen en op een stringente naleving van deze regels wil toezien, de overheid in de rol van werkgever de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht moet nemen met het voeren van het voorgeschreven overleg bij reorganisaties van delen van overheidsorganen, dan wel diensten, instellingen en bedrijven werkzaam onder verantwoordelijkheid van een minister. Die zorgvuldigheid vereist een correcte naleving van de daartoe overeengekomen overlegbepalingen, sociale statuten c.q. leidraden.

's-Gravenhage, 16 april 1985,
De Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst,

Prof.dr. W. Albeda
- voorzitter

Th.H. Dragt,
secretaris

Prof.mr. M.G. Rood
- lid

Prof.dr. C.J. Rijnvos
- lid

mr. M.B. van Meerten
- bijzonder lid

Mw. M.L.A. Paulussen
- bijzonder lid